

РІШЕННЯ № 112

Про результати розгляду електронного листа від 22 жовтня 2021 року адвоката Республіки Білорусь Салея І.

«27» жовтня 2021 року

м. Київ

22 жовтня 2021 року до Ради адвокатів України надійшло електронне звернення адвоката Республіки Білорусь Салея І. щодо підтримки і захисту білоруських колег та можливості допуску до адвокатської практики в Україні білоруських адвокатів, у тому числі незаконно позбавлених на професію в Білорусії, в спрощеному порядку та інших пов'язаних із цим питань. Рада адвокатів України, розглянувши вищезазначене електронне звернення зазначає наступне.

Відповідно до Конституції України, іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, - за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України. Іноземцям та особам без громадянства може бути надано притулок у порядку, встановленому законом.

Статтею 92 Конституції України визначено, що виключно законами України визначаються:

- 1) права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина;
- 2) громадянство, правосуб'єктність громадян, статус іноземців та осіб без громадянства.

Правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначає Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон).

Адвокат іноземної держави здійснює адвокатську діяльність на території України відповідно до Закону, якщо інше не передбачено міжнародним

договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України (частина 4 статті 4 Закону).

Розділом VIII Закону врегульовано порядок здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави та особливості статусу адвоката іноземної держави.

За приписами частини 1 статті 59 Закону, адвокат іноземної держави може здійснювати адвокатську діяльність в Україні з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Адвокат іноземної держави, який має намір здійснювати адвокатську діяльність на території України, звертається до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури за місцем свого проживання чи перебування в Україні із заявою про включення до Єдиного реєстру адвокатів України. До заяви додаються документи, що підтверджують право такого адвоката на заняття адвокатською діяльністю у відповідній іноземній державі (частина 2 статті 59 Закону).

Таким чином, відповідно до Закону право на здійснення адвокатської діяльності в Україні має лише адвокат іноземної держави, який не позбавлений такого права в іноземній державі, де він отримав в порядку та спосіб визначений діючим законодавством відповідної іноземної держави статус адвоката.

Відсутність такого статусу або позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю у адвоката іноземної країни, не дає підстав для включення такого адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України та здійснення адвокатської діяльності на території України.

На виконання частини 2 статті 59 Закону, рішенням Ради адвокатів України від 01 червня 2013 року № 155 затверджено «Положення про перелік документів та порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України».

Відповідно до зазначеного положення, адвокат іноземної держави, який має право на адвокатську практику (діяльність) у відповідній іноземній державі та має намір здійснювати адвокатську діяльність на території України, повинен особисто звернутися до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону (далі – КДКА) за місцем свого проживання чи перебування в Україні із заявою про включення його до Єдиного реєстру адвокатів України з наданням визначених зазначеним Положенням переліку відповідних документів (відповідні норми також відображені в ч. 3 статті 59 профільного Закону).

Таким чином, Законом та Положенням врегульовано питання внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів відомостей про іноземних адвокатів, які мають право на здійснення адвокатської діяльності на території України.

У контексті наведеного, Рада адвокатів України зазначає, що жодного інструмента в частині включення в якості адвоката іноземної країни до Єдиного реєстру адвокатів України і визнання за умови підтверджених відомостей від самого адвоката, що у нього відсутнє право на заняття адвокатською діяльністю у відповідній іноземній державі, немає. При цьому, в даному випадку законодавство України діє за принципом взаємності, взаємодія міжнародного права відбувається в рамках українського законодавства, яке чітко встановило, що адвокат повинен надати документи, що підтверджують право такого адвоката на заняття адвокатською діяльністю у відповідній іноземній державі, якщо такі документи відсутні, то відсутня будь-яка можливість включити такого адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України.

Одночасно, Рада адвокатів України звертає увагу, що в разі відновлення права такого адвоката на заняття адвокатською діяльністю у відповідній іноземній державі у судовому порядку, такий адвокат іноземної держави може бути включений до Єдиного реєстру адвокатів України та отримати право на здійснення адвокатської діяльності на території України в передбаченому порядку Законом України «Про адвокатуру та адвокатської діяльності» та актів Ради адвокатів України.

Рада адвокатів України, заслухавши пропозиції Голови Ради адвокатів України Ізовітової Л.П., Заступника Голови Ради адвокатів України Гвоздія В.А., Секретаря Ради адвокатів України Колесникова І.В., керуючись статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про перелік документів та порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України, Розділом II Положення про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Роз'яснити, що порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України та право на здійснення таким адвокатом адвокатської діяльності на території України врегульовано Положенням про перелік документів та порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України, затвердженим рішеннями Ради адвокатів України від 01 червня 2013 року № 155, яке ґрунтується виключно на Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України та отримання права на здійснення таким адвокатом адвокатської діяльності на території України здійснюється виключно на підставі документів, що підтверджують право такого адвоката на заняття адвокатською діяльністю у відповідній іноземній державі та інших документів, визначених Положенням про перелік документів та порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України.

2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника.

Голова Ради адвокатів України

[підпис]

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

[підпис]

І.В. Колесников